

Valglisterne ikke paa nogen Maade kunde forandres, naar de engang ere endelig fastslaaede paa den i Loven nævnte Maade, og dels, at Valglisternes Lydende maatte være absolut bestemmende med Hensyn til, hvorvidt den Paa-gjældende ogsaa i det Tilfælde, jeg sigter til, kan udøve sin Valgret eller ikke. Det er min bestemte Dverberisning, at denne Fortolkning er meget for rigorøs og ligger langt udenfor, hvad der har været Valglovens Mening. Man vil allerede kunne se, at Bestemmelsen i Slutningen af § 14 om, at ingen Forandring kan foretages i Valglisten uden i Henhold til Dom, er affattet i Ord, der ikke ganske npiagtig svare til, hvad der har været Meningen, men som ere maaffte valgte lidt for eksklusiv; thi saameget er jo klart, at, uagtet der ikke siges det Mindste derom i den Sætning, som jeg oftere har nævnet i Slutningen af § 14, kan dog efter § 18 Valglisterne i Aarets Løb blive forandrede, nemlig saasnart det befindes gennem offentlig Undersøgelse, at der har fundet Misligheder Sted ved sammes Førelse. Naar der i § 21 staar, at Valglisterne gjælde i det der nævnte Aar, og at efter disse Valglistes skulle alle i Aarets Løb forefaldende Valg til Folkethinget afholdes, er det naturligtvis den almindelige Regel. Men jeg ser ikke, at man med nogen Føie kan paastaa, at denne Regel skal forstaaes saa rigorøst, at selv om det er vitterligt, at en Mand ikke har de Betingelser, som Grundloven fordrer for at kunne udøve Valgret, skal han dog kunde udøve den, fordi han staar i Valglisterne og til Trods for Grundloven. Ifølge Grundlovens § 30 udfordres jo til at have Valgret de forskellige Betingelser, der der under Litra a—d ere anførte. Grundloven udtrykker sig særdeles klart, idet den siger, at Valgret til Folkethinget har enhver uberygtet Mand, som har Indfødsret, naar han har fyldt sit 30te Aar, medmindre han a) uden at have egen Husstand staar i privat Tjenesteforhold; b) nyder eller har nydt Fattigundersjøttelse osv.; c) er ude af Raadighed over sit Bo, og d) ikke har havt fast Bopæl i Kredsen i tilstrækkelig Tid. Det er mig umuligt at forstaa Grundloven anderledes, og jeg tror, at jeg i saa Henseende har dens klare Ord for mig, end at Betingelserne for, at en Mand kan udøve sin Valgret eller kan have Valgret og udøve den, ere specielt og npiagtigt opgivne i Grundloven, saaledes at det i sammes § 30 udtrykkelig indeholdes, at, naar en Mand ikke har de Betingelser, som der fordreres, saa har han ingen Valgret, og saa kan han ikke udøve nogen saadan. Dette tror jeg ikke paa nogen Maade kan negtes. Man vil da i det Spøieste kunne komme til at staa for et Valg imellem, om man skulde rette sig efter Grundlovens Bestemmelser, eller om man skulde rette sig efter Valglovens Bestemmelser, om man skulde sige: Den Mand er ifølge Grundlovens § 30

positivt ubeluffet fra at kunne udøve nogen Valgret, eller om man skulde sige: Sa den Mand er ifølge Grundlovens § 30 ganske vist ubeluffet fra at kunne udøve nogen Valgret, men det betyder ingen Ting; thi ifølge Valgloven kan han dog gjøre det. Vi foretrække Valglovens Bestemmelser for Grundlovens; Valgloven maa gaa foran. Selv om Valget stod saaledes, at det var givet og uomtvisteligt, at man enten maatte tilfidesætte Grundlovens Bestemmelser eller tilfidesætte Valglovens Bestemmelser, staar det ikke for mig noget Dviblit tvivlsomt, at saa er det Grundlovens Bestemmelser, man maa lægge den afgjørende Vægt paa. Men det forholder sig efter min Opfattelse ikke engang saaledes. Der er ikke nogen saadan Strid. Valglovens almindelige regulerende Bestemmelser have ikke taget alle de Undtagelser med, der dels følge af Sagens Natur og dels følge af Grundlovens ligefremme Lydende. Valgloven har kun indskrænket sig til i Almindelighed at ordne den hele Mechanisme, om jeg tør kalde den saaledes, men har ganske vist ikke havt til Hensigt at sjenke nogen Mand Valgret mod Grundlovens utrykkelige Bud. Jeg skal nævne et enkelt Exempel. Dersom det saaledes hændte, at en Mand, efter at Valglisterne ere berigtigede, gaar konkurs, er det jo aldeles aabenbart efter Grundlovens § 30, at han ikke kan udøve nogen Valgret. Vil man nu ikke desto mindre, uagtet det er vitterligt, at han er konkurs, og uagtet det var umuligt, da Valglisterne bleve affattede, at tage Hensyn til denne Begivenhed, der først er truffen senere, paastaa, at denne Mand kan udøve Valgret, ser jeg ikke bedre, end at man saa gaar lige mod Grundlovens § 30, og hvad der maa antages at have været Hensigten ved Valglovens Affattelse. (Spørgende Afbrydelse af D. Christensen.) Med Hensyn til, om en saadan Mand kan afvises paa Valgstedet? Jeg nævner nu netop Tilfælde af Konkurs, fordi det er et Tilfælde, hvor der ikke kan være noget Spørgsmaal om nogen Dvild; dersom der var Tale, om en Mand var idømt Straf, kunde der være Spørgsmaal om, hvorvidt den var vanærende eller ikke, og om han paa Grund af denne havde mistet Valgretten eller ikke; men naar han er gaet konkurs, efter at Valglisterne ere affattede, og dette er vitterligt, er det min Mening, at han under Valghandlingen bliver at afvise. Dette er min Forstaelse af de Bestemmelser i Grundloven og Valgloven, som jeg har tilladt mig at omtale. Det er min fulde Dverberisning, at de bør forstaaes paa den Maade, jeg har sagt, og at dette er i Dverensstemmelse med disse Lovbuds sande Ord og Mening. Ved Siden deraf skal jeg tillige omtale, at det forekommer mig ønskeligt at lægge det høie Thing paa Hjerte omhyggelig at hævde sin Ret til ogsaa paa dette Omraade at prøve Valgets Gyldighed og tage Hensyn til de Forhold, som maatte medføre For-